

Prima instanță: Judecătoria Comrat (jud. S. Popovici)

Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud. G. Vavrin, T. Berdilă, I. Dănăilă)

DECIZIE

01 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Nina Vascan
Nicolae Craiu
Victor Burduh
Aliona Miron
Mariana Pitic

examinând recursurile declarate de către Galina Bairactar, Nicolai Bairactar, Alexandr Bairactar și reprezentantul acestuia, avocatul Vitalie Tihon,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Banca comercială „ProCredit Bank” societate pe acțiuni împotriva lui Alexandr Bairactar, Galinei Bairactar și Nicolai Bairactar, intervenient accesoriu Societatea cu răspundere limitată „Denprof-Lux” cu privire la încasarea datoriei și exercitarea dreptului de gaj,

împotriva deciziei din 15 martie 2021 a Curții de Apel Cahul, prin care a fost admis apelul declarat de către Banca comercială „ProCredit Bank” societate pe acțiuni, a fost casată integral hotărârea din 25 mai 2015 a Judecătoriei Comrat și a fost emisă o nouă hotărâre cu privire la admiterea acțiunii,

constată:

La 23 august 2013 BC „ProCredit Bank” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Denprof-Lux”, lui Alexandr Bairactar, Galinei Bairactar și Nicolai Bairactar cu privire la încasarea datoriei și exercitarea dreptului de gaj.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, conform contractului de credit nr. 12005725/12002167 din 28 decembrie 2011, ulterior modificat și completat prin Acordul adițional nr. 1 din 28 martie 2012, Acordul adițional nr. 2 din 07 iunie 2012 și Acordul adițional nr. 3 din 06 septembrie 2012, BC „ProCredit Bank” SA a acordat SRL „Denprof-Lux” SRL un credit în sumă de 12000 de dolari SUA pe un termen de 36 de luni.

A menționat că, conform contractului de credit nr. 12005725/12002318 din 28 decembrie 2012, ulterior modificat și completat prin Acordul adițional nr. 1 din 06 septembrie 2012, BC „ProCredit Bank” SA a acordat SRL „Denprof-Lux” SRL un credit în sumă 6000 de dolari SUA pe un termen de 36 de luni.

A susținut că, conform contractului de credit nr. 12005725/12002308 din 28 martie 2012, modificat și completat prin Acordul adițional nr. 1 din 06 septembrie 2012, BC „ProCredit Bank” SA a acordat SRL „Denprof-Lux” un credit în sumă de 7000 de dolari SUA pe un termen de 54 de luni.

A afirmat că, prin contractul de credit nr. 12005725/12023767 din 06 septembrie 2012 BC „ProCredit Bank” SA a acordat SRL „Denprof-Lux” un credit în sumă de 16000 de dolari SUA, pe un termen de 84 de luni.

A relevat că, executarea corespunzătoare a obligațiilor asumate de către debitorul SRL „Denprof-Lux” conform contractelor de credit a fost asigurată cu următoarele garanții: gajul – camion de model Ford Tranzit, anul producerii 2001, număr de înmatriculare GEBC 503, fidejusiune în baza contractelor nr.12005725/12002318, nr. 12005725/12002308 și nr. 12005725/12023767 de către Alexandr Bairactar și Galina Bairactar și fidejusiune în baza contractului nr.12005725/12002167 de către Alexandr Bairactar, Galina Bairactar și Nicolai Bairactar.

A notat că, conform pct. 7.1 din contractele de credit, debitorul SRL „Denprof-Lux” s-a obligat să ramburseze creditul și dobânzile aferente conform graficului de rambursare anexat la contract, iar urmare a neexecutării obligațiilor de achitare în termenele stabilite a plăților lunare, pârâții au încălcat în mod repetat prevederile contractuale.

A subliniat că, reieșind din faptul neachitării în termen a plăților lunare, pârâților le-au fost expediate un șir de notificări și, anume, nr. 12-255, nr. 12-256, nr. 12-257, nr. 12-258 și nr. 12-259 din 03 mai 2013, prin care au fost informați despre încălcarea prevederilor contractuale, manifestată prin neachitarea în termen a plăților lunare și a fost solicitată achitarea restanțelor acumulate, precum și rambursarea anticipată a sumei integrale a creditului, fiindu-le fixat termen de achitare, or, în termenul stabilit datoria nu a fost achitată.

A declarat că, conform pct. 6.1 din contractul de credit, pentru neachitarea în termen a plăților (credit și dobânda calculată) stabilite în graficul de rambursare, debitorul și-a asumat obligația să achite în favoarea Băncii o penalitate în mărime de 0,5% din suma restantă pentru fiecare zi de întârziere, începând cu prima zi de restanță și până la data efectuării plății. Astfel, la situația din 15 august 2013, suma datoriei acumulate de către pârâți conform contractului de credit nr.12005725/12002167 din 29 decembrie 2011 constituie 9788,26 de dolari SUA, din care 8402,17 dolari SUA este soldul, 381,56 de dolari SUA - dobânda neplătită aferentă creditului, 1004,53 de dolari SUA - penalitatea calculată conform prevederilor contractului de credit pentru perioada 04 martie 2013 – 15 august 2013. La situația din 15 august 2013, suma datoriei acumulate de către pârâți conform contractului de credit nr. 12005725/12002318 din 28 martie 2012 constituie 5211,58 de dolari SUA, din care 4498,05 dolari SUA este soldul, 201,66 de dolari SUA - dobânda neplătită aferentă creditului, 511,87 de dolari SUA - penalitatea calculată conform prevederilor contractului de credit pentru perioada 04 martie 2013 – 15 august 2013. La situația din 15 august 2013, suma datoriei acumulate de către pârâți conform contractului de credit nr. 12005725/12002308 din 28 martie 2012 constituie 6816,26 de dolari SUA, din care 6023,29 de dolari SUA este soldul, 285,43 de dolari SUA - dobânda neplătită aferentă creditului, 507,54 de dolari SUA - penalitatea calculată conform prevederilor contractului de credit pentru perioada 04 martie 2013– 15 august 2013. La situația din 15 august 2013, suma datoriei acumulate de către pârâți conform contractului de credit nr. 12005725/12023767 din 06

septembrie 2012 constituie 17518 dolari SUA, din care 15467,92 de dolari SUA este soldul, 1268,36 de dolari SUA - dobânda neplătită aferentă creditului, 781,72 de dolari SUA - penalitatea calculată conform prevederilor contractului de credit pentru perioada 06 martie 2013 – 15 august 2013.

A mai invocat că, deoarece debitorul de bază nu achită datoria survenită din condițiile contractelor de credit, la 20 mai 2013 în adresa Registrului gajurilor bunurilor mobile a fost expediat sub nr. 12-286 preavizul de exercitare a dreptului de gaj, iar la 20 mai 2013, sub nr. 200425, a fost înregistrat preavizul de exercitare a unui drept de gaj.

A relatat că, la 03 iunie 2013, prin scrisoarea nr. 12-307, debitorul gajist a fost notificat despre înregistrarea preavizului de exercitare a unui drept de gaj și i-a fost acordat termen de 10 zile pentru transmiterea benevolă a bunului gajat, însă la scadența timpului acordat debitorul gajist nu a transmis bunul.

A comunicat că, conform art. 1156 alin. (1) din Codul civil, în cazul neexecutării obligației principale, fidejuserul și debitorul sunt obligați în mod solidar în fața creditorului.

A solicitat încasarea în mod solidar de la pârâții SRL „Denprof-Lux”, Alexandr Bairactar și Galina Bairactar a datoriei acumulate conform contractelor de credit nr. 12005725/12002318 din 28 martie 2012, nr.12005725/12002308 din 28 martie 2012 și nr. 12005725/12023767 din 06 septembrie 2012 în sumă de 29545,84 de dolari SUA, în valută națională la cursul Băncii Naționale a Moldovei la ziua achitării efective, încasarea în mod solidar de la pârâții SRL „Denprof-Lux”, Alexandr Bairactar, Galina Bairactar și Nicolai Bairactar a datoriei acumulate conform contractului de credit nr. 12005725/12002167 din 28 decembrie 2011 în sumă de 9788,26 de dolari SUA, în valută națională la cursul Băncii Naționale a Moldovei la ziua achitării efective; deposedarea debitorului gajist de bunul gajat - camionul de model xxxx, ce aparține cu drept de proprietate lui Alexandr Bairactar și transmiterea acestuia în posesia băncii pentru vinderea ulterioară cu scopul stingerii datoriei pe credit, încasarea în mod solidar de la pârâții SRL „Denprof-Lux”, Alexandr Bairactar și Galina Bairactar a cheltuielilor de judecată în mărime de 11318,30 de lei, cu titlu de taxă de stat pentru capătul de cerere cu privire la încasarea datoriei, încasarea în mod solidar de la pârâții SRL „Denprof-Lux”, Alexandr Bairactar, Galina Bairactar și Nicolai Bairactar a cheltuielilor de judecată în sumă de 3751,26 de lei, cu titlu de taxă de stat pentru capătul de cerere cu privire la încasarea datoriei și încasarea de la pârâțul Alexandr Bairactar a cheltuielilor de judecată în sumă de 294 de lei, cu titlu de taxă de stat pentru capătul de cerere cu privire la deposedarea de bunurile gajate.

Prin decizia Camerei Înregistrării de Stat privind înregistrarea intentării procedurii de insolvență din 28 mai 2013 (f. d. 12, vol. II) SRL „Denprof-Lux” se află în procedura de insolvență, fiind desemnat în calitate de administrator Veaceslav Gheorghiu.

BC „ProCredit Bank” SA a depus cerere cu privire la modificarea statutului SRL „Denprof-Lux” din pârât în intervenient accesoriu (f. d. 14, vol. II).

Prin încheierea protocolară din 30 septembrie 2013 a Judecătorei Comrat, a fost admisă cererea depusă de către BC „ProCredit Bank” SA, a fost exclusă SRL „Denprof-Lux” din rândul pârâților și a fost atrasă în proces SRL „Denprof-Lux”, în

proces de insolvabilitate, în calitate de intervenient accesoriu.

La 23 ianuarie 2014 BC „ProCredit Bank” SA a depus cerere de majorare a cuantumului pretențiilor, solicitând încasarea în mod solidar de la pârâții Alexandr Bairactar și Galina Bairactar a datoriei acumulate conform contractelor de credit nr.12005725/12002318, nr. 12005725/12002308 și nr. 12005725/12023767 în sumă de 29545,84 de dolari SUA, în valută națională la cursul Băncii Naționale a Moldovei la ziua achitării efective, încasarea în mod solidar de la Alexandr Bairactar, Galina Bairactar și Nicolai Bairactar a datoriei acumulate conform contractelor de credit nr. 12005725/12002167 și nr. 12005725/12002117 în sumă de 92149,58 de dolari SUA, în valută națională la cursul Băncii Naționale a Moldovei la ziua achitării efective, deposedarea debitorului gajist de bunul gajat - camionul de model Ford Tranzit, anul producerii 2001, număr de înmatriculare GEBC 503, ce aparține cu drept de proprietate lui Alexandr Bairactar și transmiterea acestuia în posesia băncii pentru vinderea ulterioară cu scopul stingerii datoriei pe credit, încasarea în mod solidar de la pârâții Alexandr Bairactar și Galina Bairactar a cheltuielilor de judecată în mărime de 11318,30 de lei, cu titlu de taxă de stat pentru capătul de cerere cu privire la încasarea datoriei, încasarea în mod solidar de la pârâții Alexandr Bairactar, Galina Bairactar și Nicolai Bairactar a cheltuielilor de judecată în sumă de 36175,85 de lei, cu titlu de taxă de stat pentru capătul de cerere cu privire la încasarea datoriei și încasarea de la Alexandr Bairactar a cheltuielilor de judecată în sumă de 294 de lei, cu titlu de taxă de stat pentru capătul de cerere cu privire la deposedarea de bunurile gajate.

Prin hotărârea din 25 mai 2015 a Judecătoriei Comrat, a fost respinsă acțiunea depusă de către BC „ProCredit Bank” SA ca neîntemeiată.

La 08 iunie 2015 BC „ProCredit Bank” SA a declarat apel nemotivat, iar la 01 septembrie 2019 a declarat apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acesteia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri de admiterea integrală a acțiunii.

Prin decizia din 26 mai 2016 a Curții de Apel Comrat, a fost respins apelul declarat de către BC „ProCredit Bank” SA și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Prin decizia din 09 noiembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de către BC „ProCredit Bank” SA, a fost casată decizia instanței de apel și a fost remisă cauza la rejudicare în Curtea de Apel Cahul.

Ulterior, la 08 februarie 2018 BC „ProCredit Bank” SA a depus cerere de concretizare a cerințelor din apel, solicitând încasarea în mod solidar de la Alexandr Bairactar și Galina Bairactar a datoriei în sumă de 21708,28 de dolari SUA și a cheltuielilor de judecată în sumă de 11318,30 de lei, încasarea în mod solidar de la Alexandr Bairactar, Galina Bairactar și Nicolai Bairactar a datoriei în sumă de 92149,58 de dolari SUA și a cheltuielilor de judecată în sumă de 36175,85 de lei, încasarea de la Alexandr Bairactar a cheltuielilor de judecată în sumă de 294 de lei și încasarea în mod solidar de la Alexandr Bairactar, Galina Bairactar și Nicolai Bairactar a cheltuielilor de judecată pentru depunerea cererii de apel în sumă de 59735,11 lei.

La 15 martie 2018 BC „ProCredit Bank” SA a depus cerere de concretizare a cerințelor din cererea de concretizare din 08 februarie 2018 și cererea de chemare în

judecată, solicitând încasarea în mod solidar de la Alexandr Bairactar, Galina Bairactar și Nicolai Bairactar a datoriei conform contractelor de credit în sumă de 1392754,89 de lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 107523,26 de lei.

La 25 aprilie 2018 și, respectiv, la 11 mai 2018 BC „ProCredit Bank” SA a depus cerere de concretizare a cerințelor din cererea de concretizare din 08 februarie 2018 și cererea de chemare în judecată, solicitând încasarea în mod solidar de la Alexandr Bairactar și Galina Bairactar a datoriei în sumă de 1058925,60 de lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 11318,30 de lei, încasarea în mod solidar de la Alexandr Bairactar, Galina Bairactar și Nicolai Bairactar a datoriei în sumă de 333829,29 de lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 36175,85 de lei, încasarea de la Alexandr Bairactar a cheltuielilor de judecată în sumă de 294 de lei și încasarea în mod solidar de la Alexandr Bairactar, Galina Bairactar și Nicolai Bairactar a cheltuielilor de judecată pentru depunerea cererii de apel în sumă de 59735,11 lei și a cheltuielilor de judecată pentru depunerea cererii de recurs în sumă de 23894 de lei.

Prin decizia din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Cahul, a fost admis apelul declarat de către BC „ProCredit Bank” SA, a fost casată integral hotărârea primei instanțe și a fost încetat procesul civil pe capătul pretenției înaintate de către BC „ProCredit Bank” SA împotriva SRL „Denprof-Lux”, în proces de insolvență, cu privire la încasarea datoriei la contractele de credit în temeiul art.265 lit. b) CPC, dat fiind că anterior a fost emisă o hotărâre judecătorească irevocabilă într-un litigiu între aceleași părți și pe aceleași temeuri. A fost pronunțată o nouă hotărâre pe capătul pretențiilor înaintate de către BC „ProCredit Bank” SA împotriva lui Alexandr Bairactar, Galina Bairactar și Nicolai Bairactar cu privire la încasarea datoriei și exercitarea dreptului de gaj, prin care a fost admisă parțial acțiunea, a fost încasată în mod solidar de la Alexandr Bairactar, Galina Bairactar și Nicolai Bairactar în beneficiul BC „ProCredit Bank” SA suma de 333829,29 de lei, cu titlu de datorie la contractele de credit nr. 12005725/12002167 din 28 decembrie 2011 și nr. 12005725/12002117 din 28 decembrie 2011, încheiate între BC „ProCredit Bank” SA și SRL „Denprof-Lux”, a fost încasată în mod solidar de la Alexandr Bairactar și Galina Bairactar în beneficiul BC „ProCredit Bank” SA suma de 1058925,60 de lei, cu titlu de datorie la contractele de credit nr.12005725/12002318 din 28 martie 2012, nr. 12005725/12002308 din 28 martie 2012 și nr. 12005725/12023767 din 06 septembrie 2012, încheiate între BC „ProCredit Bank” SA și SRL „Denprof-Lux”, a fost deposedat Alexandr Bairactar de bunul gajat – automobilul de model xxxx și a fost transmis în posesia creditorului-gajist BC „ProCredit Bank” SA, pentru a fi vândut. A fost încasată în mod solidar de la Alexandr Bairactar și Galina Bairactar în beneficiul BC „ProCredit Bank” SA suma de 55593,60 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată. A fost încasată în mod solidar de la Alexandr Bairactar, Galina Bairactar și Nicolai Bairactar în beneficiul BC „ProCredit Bank” SA suma de 1899,23 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată. A fost încasată de la Alexandr Bairactar în beneficiul BC „ProCredit Bank” SA suma de 514,50 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată pentru examinarea pretenției de exercitare a dreptului de gaj.

Prin decizia suplimentară din 30 ianuarie 2019 a Curții de Apel Cahul, a fost admisă cererea depusă de către BC „ProCredit Bank” SA cu privire la emiterea unei

hotărâri suplimentare, a fost încasată în mod solidar de la Alexandr Bairactar, Galina Bairactar și Nicolai Bairactar în beneficiul BC „ProCredit Bank” SA suma de 20634,25 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată suportate pentru depunerea cererii de recurs și a fost încasată în mod solidar de la Alexandr Bairactar și Galina Bairactar în beneficiul BC „ProCredit Bank” SA suma de 15883,87 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată suportate pentru achitarea taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată, cererii de apel și cererii de recurs.

Prin decizia din 10 aprilie 2019 a Curții Supreme de Justiție, au fost admise recursurile declarate de către BC „ProCredit Bank” SA, Alexandr Bairactar și Galina Bairactar, au fost casate decizia și decizia suplimentară ale instanței de apel și a fost trimisă cauza spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 02 februarie 2021 a Curții de Apel Cahul, au fost respinse demersurile depuse de către Galina Bairactar și Alexandr Bairactar cu privire la restituirea cererii de apel și cererea depusă de către Alexandr Bairactar cu privire la anexarea la materialele dosarului a raportului de expertiză grafoscopică.

Prin decizia din 15 martie 2021 a Curții de Apel Cahul, a fost admis apelul declarat de către BC „ProCredit Bank” SA, a fost casată integral hotărârea primei instanțe și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care a fost admisă acțiunea, au fost încasate în mod solidar de la Alexandr Bairactar și Galina Bairactar în beneficiul BC „ProCredit Bank” SA datoria în sumă de 1058925 de lei și cheltuielile de judecată în sumă de 11318,30 de lei și au fost încasate în mod solidar de la Alexandr Bairactar, Galina Bairactar și Nicolai Bairactar în beneficiul BC „ProCredit Bank” SA datoria în sumă de 333829,29 de lei și cheltuielile de judecată în sumă de 119805,96 de lei.

La 17 iunie 2021 Alexandr Bairactar a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei încheieri de restituire a cererii de apel.

La 23 iunie 2021 Galina Bairactar a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei și a tuturor încheierilor instanței de apel și pronunțarea unei încheieri de restituire a cererii de apel sau menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursurilor au indicat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală, emisă cu aplicarea greșită a normelor de drept procedural.

Au menționat că, încheierile instanței de apel, de asemenea, sunt neîntemeiate și ilegale, fiind emise cu încălcarea dreptului la un proces echitabil.

Au susținut că, pe parcursul examinării cauzei în instanța de apel au expediat prin intermediul oficiului poștal câteva cereri și demersuri, însă nu a primit nici o încheiere judecătorească emisă pe marginea acestora.

Au afirmat că, au înaintat demersuri cu privire la restituirea cererii de apel și cu privire la scoaterea de pe rol a apelului și/sau acțiunii.

Au relevat că, în conformitate cu art. 365 alin. (3) CPC, cererea de apel se semnează de apelant sau de reprezentantul său. În ultimul caz, la cerere se anexează documentul, legalizat în modul stabilit, care certifică împuternicirile reprezentantului dacă în dosar lipsește o astfel de împuternicire.

Au declarat că, la 08 iunie 2015 din numele BC „ProCredit Bank” SA a fost declarat apel de către Galina Șchiopu, care și l-a semnat, însă la apel nu au fost

anexate procura și ordinul de angajare a acesteia.

Au notat că, la materialele dosarului a fost anexată o procură semnată de către Natalia Osadci, adjunctul Președintelui Comitetului de conducere al BC „ProCreditBank” SA, prin care Galina Șchiopu a fost împuternicită să reprezinte interesele și să apere drepturile băncii în fața tuturor instanțelor judecătorești, însă această procură nu a fost autentificată notarial (f. d. 171, vol. 2). Or, conform art.253 din Codul civil, persoana căreia îi este eliberată procura poate elibera o procură de substituie numai dacă acest drept este stipulat expres în procură sau dacă este în interesul reprezentantului. În toate cazurile, procura de substituie trebuie autentificată notarial.

Au mai notat că, la materialele cauzei lipsesc actele de constituire ale BC „ProCredit Bank” SA, care ar confirma dreptul Nataliei Osadci de a o împuternici pe Galina Șchiopu să semneze cererea de apel din numele băncii.

Au subliniat că, în cazul lipsei împuternicirilor semnatarului apelului, instanța de apel urma să restituie apelul în conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. d) CPC.

Au invocat că, instanța de apel urma să restituie cererea de apel și în conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. c) CPC.

Au comunicat că, la materialele cauzei se regăsesc o mulțime de cereri de concretizare a cerințelor din apel, însă este inadmisibil să modifice cerințele în instanța de apel, deoarece legea procesuală nu prevede o așa modificare.

Au considerat că, sunt inadmisibile acțiunile intimatului BC „ProCredit Bank” SA, care insistă asupra satisfacerii cerințelor sale prin: procesul de insolvență, exercitarea dreptului de gaj și încasarea solidară a sumelor din contul a trei fidejutori.

De asemenea, au considerat că, a fost demonstrată atitudinea de rea-credință a intimatului BC „ProCredit Bank” SA, care, în calitate de creditor, refuză să primească bunuri în contul datoriei și împiedică comercializarea bunurilor gajate prin procedurile respective.

Au menționat că, anume creditorul se împotrivește la stingerea obligației în speranța că, prin abuzul comis va primi mai mulți bani decât ar fi urmat să primească conform înțelegerii inițiale cu debitorii.

La 19 iulie 2021 Nicolai Bairactar a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei și încheierii din 02 februarie 2021 ale instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală.

A menționat că, acțiunea înaintată de către BC „ProCredit Bank” SA este neîntemeiată.

A susținut că, creditele, care au fost contractate, au fost asigurate cu gaj, în mărime suficientă pentru acoperirea oricărei creanțe a băncii.

A afirmat că, banca și-a validat creanța în procesul de insolvență, prin ce a obținut deja o hotărâre judecătorească, care îi acoperă pe deplin interesul ei patrimonial și nu este admisibil ca un drept civil să fie promovat de două ori.

A relevat că, probele prezentate de către BC „ProCredit Bank” SA sunt obținute cu încălcarea legii. Or, în conformitate cu art. 167 CPC, probele trebuie să fie certificate în modul stabilit de lege, certificate corespunzător, iar în conformitate

cu art. 117 alin. (3) CPC, probele obținute cu încălcarea legii nu au putere de probațiune și nu pot fi puse de instanță în temeiul hotărârii.

A specificat că, instanțele judecătorești nu au analizat acest aspect.

A notat că, exercitarea dreptului de a ataca hotărârea cu apel este condiționată de prezentarea dovezii împuternicirilor, iar această dovadă, ca și orice probă, trebuie să fie în bună și cuvenită formă și să fie un act juridic valabil, însă procura, care se găsește la materialele dosarului, nu este o asemenea probă, deoarece este o procură de substituie, întocmită în baza unei alte procuri autentificate notarial (f. d. 171, vol. II).

A declarat că, în lipsă de împuterniciri ale semnatarului cererii de apel, aceasta urma să fie restituită.

A invocat că, instanța de apel a reținut că, sunt necesare de a fi autentificate notarial doar procurile de substituie întocmite de persoanele fizice, însă conform art. 253 alin. (2) din Codul civil, în toate cazurile, procura de substituie trebuie autentificată notarial.

A mai invocat că, împuternicirile Nataliei Osadicii nu sunt confirmate prin acte de constituire și nu sunt împuterniciri valabile în sensul art. 80 alin. (3) CPC.

A subliniat că, decizia instanței de apel este nemotivată, astfel, fiind încălcat dreptul său la un proces echitabil.

Prin referința depusă la 04 august 2021 BC „ProCredit Bank” SA, reprezentată de către avocatul Liviu Capcelea, a solicitat de a considera recursul declarat de către Alexandr Bairactar inadmisibil.

La 02 noiembrie 2021 Alexandr Bairactar, reprezentat de către avocatul Vitalie Tihon, a declarat recurs suplimentar, în care a invocat că, instanța de apel a încălcat normele de drept procedural și, anume, art. 273 și 275 alin. (2) CPC.

A menționat că, procesul-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel din 16 septembrie 2020 nu a fost semnat de președintele ședinței și de grefier. Or, lipsa semnăturii echivalează cu lipsa documentului.

A susținut că, recurentul a insistat și a solicitat de mai multe ori ca probele noi să nu fie admise și nici atașate la materialele cauzei. Or, în mod cert acele probe nu sunt verosimile, or, au apărut la 5-6 ani după ce cauza a fost examinată. Recurentul a insistat în scris că, acele probe sunt inadmisibile.

A afirmat că, până în prezent recurentul nu a primit nici o încheiere judecătorească asupra cererilor și demersurile sale.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) CPC, completul din 3 judecători prin încheierea din 10 noiembrie 2021 a considerat recursurile admisibile și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

La 29 noiembrie 2021 Alexandr Bairactar, reprezentat de către avocatul Vitalie Tihon, a declarat recurs suplimentar, în care a invocat că, procesul-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel din 30 iunie 2020 nu a fost semnat de președintele ședinței și de grefier. Or, lipsa semnăturii echivalează cu lipsa documentului.

Prin referința depusă la 30 noiembrie 2021 BC „ProCredit Bank” SA, reprezentată de către avocatul Liviu Capcelea, a solicitat respingerea recursului suplimentar.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile întemeiate și care urmează a fi admise cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă că, netrimiteră repetată a cauzei spre rejudecare a fost concepută de legiuitor ca o dispoziție edictată în favoarea părților, urmărindu-se soluționarea într-un termen rezonabil a cauzelor, însă, în speță, aplicarea acestei dispoziții este în defavoarea recurentului, aplicarea ei producându-le daune mult mai mari decât trimiterea spre rejudecare. O altă soluție decât trimiterea spre rejudecare ar echivala cu o validare și protejare a unor încălcări grave ale legii săvârșite în instanța de apel și implicit la o atingere severă adusă drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, la 28 decembrie 2011 BC „ProCredit Bank” SA a acordat SRL „Denprof-Lux”, în baza contractului de credit nr.12005725/12002167, suma de 12000 de dolari SUA, pe termen de 36 de luni, cu dobândă, contractul de credit fiind ulterior modificat și completat prin acordurile adiționale nr. 1 din 28 martie 2012, nr. 2 din 07 iunie 2012 și nr. 3 din 06 septembrie 2012).

Tot la 28 decembrie 2011 BC „ProCredit Bank” SA a acordat SRL „Denprof-Lux”, în baza contractului de credit nr. 12005725/12002117, suma de 80000 de dolari SUA, pe termen de 120 de luni, cu dobândă, contractul de credit fiind ulterior modificat și completat prin acordurile adiționale nr. 1 din 28 martie 2012, nr. 2 din 07 iunie 2012 și nr. 3 din 06 septembrie 2012.

De asemenea, din materialele dosarului rezultă că, la 28 decembrie 2011, întru asigurarea executării obligațiilor ce rezultă din contractele de credit nr.12005725/12002117 și nr. 12005725/12002167 din 28 decembrie 2011, între BC „ProCredit Bank” SA, în calitate de creditor și Alexandr Bairactar, Galina Bairactar și Nicolai Bairactar, în calitate de fidejutori, au fost încheiate contracte de fidejusiune, prin care ultimii au garantat executarea în mod solidar cu debitorul a obligației de rambursare la scadență a creditului și achitare a dobânzii aferente acestuia, cât și a altor sume datorate de către debitor în baza contractelor de credit, cu întreg patrimoniul lor prezent și viitor, inclusiv veniturile ce se vor realiza din orice activități.

La 28 martie 2012 BC „ProCredit Bank” a acordat SRL „Denprof-Lux”, în baza contractului de credit nr. 12005725/12002318, suma de 6000 de dolari SUA, pe un termen de 36 de luni, cu dobândă, contractul de credit fiind ulterior modificat și completat prin acordurile adiționale nr. 1 din 28 martie 2012, nr. 2 din 07 iunie 2012 și nr. 3 din 06 septembrie 2012.

Tot la 28 martie 2012 BC „ProCredit Bank” SA a acordat SRL „Denprof-Lux”, în baza contractului de credit nr. 12005725/12002308, suma de 7000 de dolari SUA, pe un termen de 54 de luni, cu dobândă, contractul de credit fiind ulterior modificat și completat prin acordul adițional nr. 1 din 06 septembrie 2012.

La 28 martie 2012, întru asigurarea executării obligațiilor ce rezultă din contractele de credit nr.12005725/12002318 și nr. 12005725/12002308 din 28 martie 2012, între BC „ProCredit Bank” SA, în calitate de creditor și Alexandr Bairactar și Galina Bairactar, în calitate de fidejutori, au fost încheiate contractele de fidejusiune, prin care ultimii au garantat executarea în mod solidar cu debitorul a obligației de rambursare la scadență a creditului și achitare a dobânzii aferente acestuia, cât și a altor sume datorate în baza contractelor de credit, cu întreg patrimoniul lor prezent și viitor, inclusiv veniturile ce se vor realiza din orice activități.

La 06 septembrie 2012 BC „ProCredit Bank” SA a acordat SRL „Denprof-Lux”, în baza contractului de credit nr. 12005725/12023767, suma de 16000 de dolari SUA, pe un termen de 84 de luni, cu dobândă.

În aceeași zi, întru asigurarea executării obligațiilor ce rezultă din contractul de credit nr. 12005725/12023767 din 06 septembrie 2012, între BC „ProCredit Bank” SA, în calitate de creditor și Alexandr Bairactar și Galina Bairactar, în calitate de fidejutori, au fost încheiate contractele de fidejusiune, prin care ultimii au garantat executarea în mod solidar cu debitorul a obligației de rambursare la scadență a creditului și achitare a dobânzii aferente acestuia, cât și alte sume datorate în baza contractului de credit, cu întreg patrimoniul lor prezent și viitor, inclusiv veniturile ce se vor realiza din orice activități.

Tot la 06 septembrie 2012, între BC „ProCredit Bank” SA, în calitate de creditor gajist și Alexandr Bairactar, în calitate de debitor gajist, întru executarea obligațiilor ce rezultă din contractele de credit enunțate, a fost încheiat contractul de gaj nr. 12005725/12023767 (A), prin care a fost gajat mijlocul de transport de model xxxx, evaluat de către părțile contractante la suma de 58800 de lei.

Dat fiind faptul că, SRL „Denprof-Lux” nu și-a onorat obligațiile asumate prin contractele de credit privind rambursarea creditelor și achitarea dobânzii calculate pentru utilizarea acestora, BC „ProCredit Bank” SA a înaintat prezenta cerere de chemare în judecată, care pe parcursul examinării cauzei a fost modificată, solicitând încasarea în mod solidar de la Alexandr Bairactar și Galina Bairactar a datoriei acumulate conform contractelor de credit nr.12005725/12002318, nr. 12005725/12002308 și nr. 12005725/12023767 în sumă de 29545,84 de dolari SUA, în valută națională la cursul Băncii Naționale a Moldovei la ziua achitării efective, încasarea în mod solidar de la Alexandr Bairactar, Galina Bairactar și Nicolai Bairactar a datoriei acumulate conform contractelor de credit nr.12005725/12002167 și nr. 12005725/12002117 în sumă de 92149,58 de dolari SUA, în valută națională la cursul Băncii Naționale a Moldovei la ziua achitării efective, deposedarea debitorului gajist de bunul gajat - camionul de model xxxx, ce aparține cu drept de proprietate lui Alexandr Bairactar și transmiterea acestuia în posesia băncii pentru vinderea ulterioară cu scopul stingerii datoriei pe credit, încasarea în mod solidar de la pârâții Alexandr Bairactar și Galina Bairactar a

cheltuielilor de judecată în mărime de 11318,30 de lei, cu titlu de taxă de stat pentru capătul de cerere cu privire la încasarea datoriei, încasarea în mod solidar de la pârâții Alexandr Bairactar, Galina Bairactar și Nicolai Bairactar a cheltuielilor de judecată în sumă de 36175,85 de lei, cu titlu de taxă de stat pentru capătul de cerere cu privire la încasarea datoriei și încasarea de la Alexandr Bairactar a cheltuielilor de judecată în sumă de 294 de lei, cu titlu de taxă de stat pentru capătul de cerere cu privire la deposedarea de bunurile gajate.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii.

Ulterior, BC „ProCredit Bank” SA, declarând apel, și-a concretizat cerințele, solicitând încasarea în mod solidar de la Alexandr Bairactar și Galina Bairactar a datoriei în sumă de 1058925,60 de lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 11318,30 de lei, încasarea în mod solidar de la Alexandr Bairactar, Galina Bairactar și Nicolai Bairactar a datoriei în sumă de 333829,29 de lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 36175,85 de lei, încasarea de la Alexandr Bairactar a cheltuielilor de judecată în sumă de 294 de lei și încasarea în mod solidar de la Alexandr Bairactar, Galina Bairactar și Nicolai Bairactar a cheltuielilor de judecată pentru depunerea cererii de apel în sumă de 59735,11 lei și a cheltuielilor de judecată pentru depunerea cererii de recurs în sumă de 23894 de lei.

Instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de către BC „ProCredit Bank” SA, a ajuns la concluzia temeiniciei acestuia, casând integral hotărârea primei instanțe și pronunțând o nouă hotărâre, prin care a admis acțiunea, a încasat în mod solidar de la Alexandr Bairactar și Galina Bairactar în beneficiul BC „ProCredit Bank” SA datoria în sumă de 1058925 de lei și cheltuielile de judecată în sumă de 11318,30 de lei și a încasat în mod solidar de la Alexandr Bairactar, Galina Bairactar și Nicolai Bairactar în beneficiul BC „ProCredit Bank” SA datoria în sumă de 333829,29 de lei și cheltuielile de judecată în sumă de 119805,96 de lei.

Verificând legalitatea deciziei contestate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a constatat că, instanța de apel a încălcat normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) lit. e) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată.

În conformitate cu art. 273 CPC, pentru fiecare ședință de judecată, inclusiv pentru ședința de pregătire pentru dezbateri judiciare, precum și pentru fiecare act procedural îndeplinit în afara ședinței cu participarea părților, se întocmește proces-verbal.

În conformitate cu art. 204¹ CPC, în condițiile în care ședința de judecată a fost deschisă și a început examinarea cauzei în fond, întreruperea ședinței poate avea loc doar din motive ce țin de regimul de muncă al instanței de judecată (pauza de prânz, sfârșitul zilei de muncă) sau potrivit art. 119¹ alin.(4).

Întreruperea ședinței de judecată se dispune printr-o încheiere protocolară și nu afectează integritatea procesului-verbal.

În cazul întreruperii ședinței de judecată, instanța, în funcție de timpul necesar efectuării actului procedural, fixează o dată pentru continuarea ședinței de judecată.

Data este adusă la cunoștința celor prezenți printr-un act scris, care este contrasemnat de cei prezenți în ședință.

În conformitate cu art. 208 alin. (1) și (2) CPC, amânarea procesului se admite doar în cazurile prevăzute de prezentul cod. În cazul amânării procesului, instanța de judecată fixează o dată pentru desfășurarea noii ședințe, cu excepția situației prevăzute la art.12² alin.(5).

În conformitate cu art. 275 alin. (2) CPC, procesul-verbal se semnează de președintele ședinței și de grefier.

Din materialele dosarului rezultă că, procesele-verbale ale ședințelor de judecată ale instanței de apel din 30 iunie 2020 și 16 septembrie 2020, conform cărora ședințele de judecată au fost amânate, nu sunt semnate de președintele ședinței și de grefier (f. d. 88-90, 198-201, vol. 5).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că, în cazurile în care procesul-verbal nu este semnat de președintele ședinței și de grefier, acest act procedural nu va produce efecte juridice, situație echivalentă cu lipsa acestuia. Or, procesul-verbal al ședinței de judecată este un act procedural, care asigură posibilitatea verificării temeiniciei și legalității hotărârii. În lipsa procesului-verbal este imposibilă efectuarea controlului judiciar, motiv pentru care neîntocmirea procesului-verbal al ședinței de judecată reprezintă o încălcare esențială a normelor de drept procedural.

Totodată, se mai reține că, din procesul-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel din 16 septembrie 2020, nesemnat de președintele ședinței și de grefier, rezultă că, reprezentantul BC „ProCredit Bank” SA, Victoria Postolachi a solicitat anexarea la materialele dosarului a procurii nr. 15 din 04 martie 2014 pe numele lui Ion Drăniceru, a procurii nr. 62 din 09 octombrie 2014 pe numele Galinei Șchiopu și a ordinului de angajare nr. RU-138 din 30 mai 2011, a procurii nr. 30 din 03 iunie 2014 pe numele Nataliei Osadcii și a extraselor din Registrul de stat al persoanei juridice din 2004 până în 2020, însă instanța de apel, admițând acest demers, prin decizia pronunțată la 15 martie 2021, nu a dat apreciere acestor înscrisuri prin prisma argumentelor invocate de către recurenți.

Or, instanța de apel trebuia să verifice toate elementele pe care trebuie să le cuprindă o hotărâre judecătorească, pentru exercitarea unui control judiciar.

Reiese că, obligația instanței de a-și motiva hotărârea are în vedere stabilirea în considerentele hotărârii a situației de fapt expuse în detaliu, încadrarea în drept, examinarea argumentelor părților, punctul de vedere al instanței față de fiecare argument relevant și raționamentul logico-juridic pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Motivarea clară, convingătoare și pertinentă a hotărârii constituie o garanție pentru părțile din proces în fața eventualului arbitrar judiciar și singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a se putea exercita controlul judiciar.

La caz, instanța de recurs a reținut că, aceste dispoziții legale imperative nu au fost respectate. Or, obligativitatea motivării hotărârilor judecătorești constituie o condiție a procesului echitabil, prevăzută de art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și norma de drept națională, art. 239 din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, faptele relatate generează casarea deciziei recurate, or, menținerea acesteia, în condițiile enunțate, ar constitui o încălcare a dreptului recurenților de a dispune de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, care sunt garantate și de Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, precum și îngrădirea accesului la justiție.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, au fost încălcate normele de drept procedural, eroare care nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursurile, de a casa integral decizia instanței de apel și de a trimite cauza spre rejudecare în instanța de apel.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și să adopte o hotărâre întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se admit recursurile declarate de către Galina Bairactar, Nicolai Bairactar, Alexandr Bairactar și reprezentantul acestuia, avocatul Vitalie Tihon.

Se casează integral decizia din 15 martie 2021 a Curții de Apel Cahul în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată de către Banca comercială „ProCredit Bank” societate pe acțiuni împotriva lui Alexandr Bairactar, Galinei Bairactar și Nicolai Bairactar, intervenient accesoriu Societatea cu răspundere limitată „Denprof-Lux” cu privire la încasarea datoriei și exercitarea dreptului de gaj, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Cahul, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Nina Vascan

judecătorii

Nicolae Craiu

Victor Burduh

Aliona Miron

Mariana Pitic